

Poročilo o poslovanju DO Elma v prvem trimesečju 1983

Za nami je četrtna leta 1983. Poznavalci razmer pravijo, da bo to leto izredno težko, še težje kot leto 1982. Zaenkrat razmere kažejo, da bo to res. Cene rastejo hitreje kot je predvideno z resolucijo, življenjski stroški ravno tako, medtem ko realni osebni dohodki še vedno padajo, preskrbljenost OZD z nekaterimi osnovnimi vrstami materialov je še slabša kot v prejšnjem letu itd. To so najbolj znane težave, s katerimi se srečuje sleherni OZD. Seveda te težave poznamo tudi v naši DO. Slaba preskrba z materiali z domačega in tujega trga, večja rast cen, večkrat slabša kvaliteta teh materialov in podobno, so v veliki meri doprinesli k slabšemu poslovanju sleherne TOZD v naši DO kot bi to bilo, če bi teh težav bilo manj.

V tem poročilu bomo na kratko ocenili poslovanje v I. četrtletju letos, v primerjavi z istim obdobjem lanskega leta in planom za leto 1983.

Kot prvo sestavino našega poročila bomo pregledali fizično proizvodnjo, ki je prikazana v NNU v tabeli 1.

TABELA 1 v NNU

TOZD	Plan 1983	Proizv. v I. trimes.		Indeks	
		1982	1983	4/3×100	4/2×100
1	2	3	4	5	6
TOZD PGA	471.503	134.503	109.199	81,2	23,2
TOZD PTR	198.000	46.501	46.941	100,9	23,7
TOZD PEM					
Lendava	648.628	195.783	166.690	85,1	25,7
TOZD PEM					
Čatež	108.022	24.343	32.445	133,3	30,0
SKUPAJ:	1.426.153	401.135	355.275	88,6	24,6

V tabeli 1 vidimo proizvodnjo prikazano v normativnih normah, enoti, ki jo pri nas poznamo že vrsto let. V stolpcih 5 in 6 vidimo primerjavo proizvodnje v I. trimesečju 1983 s proizvodnjo v istem obdobju lanskega leta in planom za leto 1983. Pri TOZD PGA opazimo občutno zmanjšanje v primerjavi z lanskim obdobjem, ravno tako je proizvodnja manjša tudi od planirane za ca. 2 %.

V TOZD PTR so z letnim planom začrtali, da bodo v letošnjem letu naredili več kot v lanskem vendar so za dober odstotek pod planom, kar zaradi različnih kvartalnih planov ni zaskrbljujoče.

V TOZD PEM Lendava so načrtovano proizvodnjo nekoliko presegle, vendar iz indeksa v stolpcu 5 (85,1) vidimo, da sta njihov plan in proizvodnja precej manjša kot lansko leto.

V TOZD PEM Čatež so presegle planirano in lanskeletno proizvodnjo predvsem zaradi storitev za druge DO, kajti interna realizacija se je pri tej TOZD celo zmanjšala v primerjavi z lansko.

Skupna proizvodnja vidimo, da je približno taka kot smo planirali, zato je realno pričakovati da bo v naslednjih kvartalnih vsaj taka če ne boljše.

Pri proizvodnji bi omenili še TOZD POS, čeprav proizvodnjo v tej TOZD ni možno meriti v NNU. Ocene kažejo, da planirana proizvodnja ni uresničena predvsem zaradi izpada eksterne realizacije, pa tudi zaradi le 69,5 odst. izvršitve plana novih orodij (planirano 23, narejeno 16) v prvem trimesečju letos.

TABELA 2
USTVARJANJE CELOTNEGA PRIHODKA IN DOHODKA

Zap. št.	Kazalec	DSSS		PGA		PTR		POS		PEM Lendava		PEM Čatež		DO Elma	
		din	%	din	%	din	%	din	%	din	%	din	%	din	%
1.	CP domači trg	62	0,3	109.533	90,7	44.997	96,2	4.294	17,2	84.292	86,3	22.818	62,9	265.996	76,7
2.	CP izvoz	—	—	6.888	5,7	1.671	3,6	—	—	7.360	7,5	—	—	15.919	4,6
3.	CP interni	20.208	99,7	4.392	3,6	125	0,2	20.618	82,8	6.028	6,2	13.472	37,1	64.843	18,7
4.	Skupaj (1+2+3)	20.270	100,0	120.813	100,0	46.793	100,0	24.912	100,0	97.680	100,0	36.290	100,0	346.758	100,0
5.	Porabljena sredstva	4.808	23,7	90.373	74,8	23.830	50,9	10.346	41,5	55.760	57,1	20.351	56,1	205.468	59,3
6.	Dohodek (4-5)	15.462	76,2	30.440	25,2	22.963	49,1	14.566	58,5	41.920	42,9	15.939	43,9	141.290	40,7

Opazimo, da prikaz proizvodnje ni popoln, kajti samo količina proizvodnje je odvisna od nešteto faktorjev, ki pozitivno ali negativno vplivajo na končni rezultat proizvodnje. Eden od bistvenih faktorjev, ki vplivajo na količino proizvodnje je število zaposlenih v posamezni TOZD. Torej za dejanski prikaz proizvodnje, moramo poleg količine izdelkov upoštevati tudi število zaposlenih. To bomo najlažje prikazali tako, da bomo ugotovili koliko je v povprečju vsak

zaposlen v TOZD naredil NNU. To je tudi eden od načinov za prikaz produktivnosti dela. Število zaposlenih bomo vzeli na podlagi vkalkuliranih delovnih ur, teh je v I. kvartalu letos po TOZD bilo: v PGA 272, v PTR 90, v PEM Lendava 489 in v TOZD PEM Čatež 143.

V TOZD PGA je vsak delavec v povprečju naredil v prvem trimesečju letos 401 NNU, kar predstavlja 92,3 odst. lanske produktivnosti oziroma 23,4 odst. letne planirane produktivnosti.

Z zbora delavcev TOZD PGA

V TOZD PTR je vsak zaposleni naredil 522 NNU oziroma 96,5 lanske in 25,3 odst. planirane produktivnosti.

V TOZD v Lendavi je bilo narejenih 341 NNU na delavca oziroma 96,1 odst. lanske proizvodnje na delavca in 24,8 odst. proizvodnje na delavca, začrtane v planu za leto 1983.

Ker v TOZD v Čatežu ni bilo sprememb v številu zaposlenih je tak prikaz približno enak prikazu proizvodnje, torej je bilo narejeno za ca. 33 odst. več kot lansko obdobje in 30 odst. plana za letošnje leto.

Skupno je to videti takole: vsak delavec je v povprečju naredil 357 NNU kar je 97 odst. lanske proizvodnje in 24,7 odst. planirane proizvodnje na zaposlenega.

Predno začnemo obravnavati ustvarjanje in delitev dohodka, moramo pogledati, kako je potekala prodaja naših izdelkov. Skupno je bilo prodano 15,6 odst. več kot je bilo narejeno v prvem trimesečju letos. Po TOZD pa je bila prodaja naslednja: v PGA jo je bilo 7,3 odst. več, v PTR 2 odst. več, v PEM Lendava 22,3 % več in v PEM Čatež 28,6 odst. več kot je bilo narejeno v istem obdobju.

Taka prodaja nam je omogočila, da dosežemo uspeh, ki je prikazan v tabeli 2.

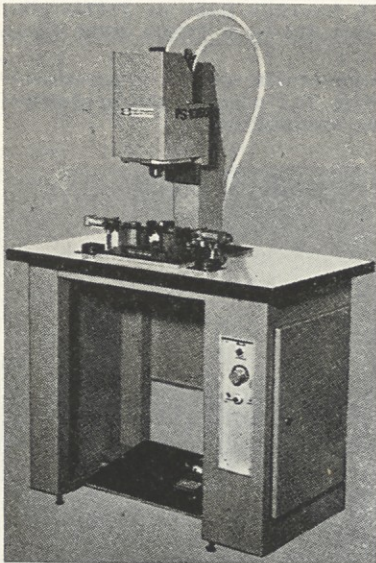
V tabeli 2 vidimo strukturo celotnega prihodka po TOZD in DSSS. Ta struktura je po posameznih TOZD zelo različna. Vidimo, da so v TOZD PGA dosegli 90,7 odst. CP s prodajo na domačem trgu, v PTR 96,2 odst., v POS 17,2 odst., v PEM Lendava 86,3 odst., v PEM Čatež 62,9 odst. ter v DO 76,7 odst. Ravno tako je struktura CP dosežena z interno realizacijo zelo različna. Največ, kar je normalno (Nadaljevanje na 2. strani)

(Nadaljevanje s 1. strani)

imajo Skupne službe, nato sledi TOZD POS. Zelo malo prihodka od interne realizacije doseže edino TOZD PTR. Delež prihodkov, dosežen z izvozom znaša v DO 4,6 odst., v TOZD PGA 5,7, v TOZD PTR 3,6 odst. in v TOZD PEM Lendava 7,5 odst.

V zgornji tabeli opazimo, da nam nekaj manjka, in sicer manjkajo podatki kakšni so bili zgoraj navedeni kazalci planirani in kakšni v prejšnjem obdobju. Te podatke bomo izrazili z odstotkom, in sicer le za CP, PS in dohodek, ker smatramo, da ti podatki zadoščajo temu poročilu. V TOZD PGA so v prvem trimesečju letos v primerjavi z istim obdobjem lani dosegli CP za ca. 1,5 odst. manj, dohodka za 12,4 odst. več in porabili sredstev za ca. 5,5 odst. manj, v primerjavi s planom za leto 1983 pa so CP dosegli za 1,5 odst. manj kot znese četrtino letnega plana, približno toliko manj pa tudi porabili sredstev in dosegli dohodka.

V TOZD PTR so v tem kvartalu dosegli 41,3 odst. celotnega prihodka več kot v lanskem obdobju in 1,7 odst. več kot je plan za ta kvartal. Sredstev so porabili za 26,5 odst. več v primerjavi z lan-

Pnevmatska stiskalnica — izdelek TOZD POS

skim obdobjem in 2,3 odst. več kot je planirano. Dohodek je večji od lanskega za 60,9 odst. in 1,1 odst. od plana.

V TOZD POS je CP večji od lanskega za 24,2 odst. in 1,1 odst. od plana. Porabljena sredstva so večja za 11,1 odst. od lanskih in 2,2 odst. od planiranih. Dohodek je večji od lanskega za 35,6 odst. in 0,3 odst. večji od planiranega dohodka.

V TOZD PEM Lendava je CP večji od lanskega za 15,6 odst. in od planiranega za 3,8 odst. Porabljena sredstva so od lanskih večja za 5,6 odst. in 2,8 odst. od plana. Dohodek pa je za 32,1 odst. večji od lanskega in 5,4 odst., večji, kot je planirano.

V PEM Čatež je CP za ca. 11,4 odst. manjši od lanskega in ca. 2 odst. manjši od plana, PS so za 28 odst. manjši od lanskih in 3,7 odst. manjša od planiranih. Dohodek pa je za 25,7 odst. večji od lanskega in 0,2 odst. večji od plana.

V DSSS je CP večji za 25,6 odst. od lanskega in 1,4 odst. večji od planiranega.

Porabljena sredstva so večja od lanskih za 46,2 odst. in od planiranih za 4,2 odst. Dohodek je večji od lanskega za 20,3 in je približno tak kot je planiran. Tako poslovanje po TOZD in DSSS je prineslo DO naslednje rezultate: CP je večji od lanskega za ca. 9 odst. in 0,5 odst. večji kot je planirano, porabljena sredstva so za dober odstotek manjša od lanskih in so taka kot smo planirali.

Dohodek v DO je za 29,2 odst. večji od lanskega in 1,3 odst. več kot smo planirali. Sedaj, ko poznamo podatke o celotnem prihodku, porabljenih sredstvih in dohodku, lahko izračunamo ekonomičnost poslovanja. Ekonomičnost bomo izračunali kot razmerje med CP in PS. To razmerje nam bo pokazalo, koliko celotnega prihodka doseže posamezna TOZD na 100 din porabljenih sredstev. Prikaz tega razmerja nam ne pokaže veliko, če imamo samo podatke za letošnje obdobje, zato bomo v naslednji tabeli prikazali še podatke za lanski I. kvartal in plan za leto 1983.

V tabeli 3 vidimo ekonomičnost poslovanja za vse TOZD in DSSS v DO Elma, za I. kvartal 1982 in 1983 ter plan za leto 1983. Pod zap. št. 4 vidimo izboljšanje ali poslabšanje ekonomičnosti poslovanja pri posameznih TOZD v primerjavi z lanskim trimesečjem, medtem ko pod zap. št. 5 vidimo ekonomičnost v primerjavi s planirano. Takoj opazimo, da so vsi TOZD kot tudi DO bolj ekonomično poslovali kot lansko leto, le pri skupnih službah je ekonomičnost slabša kot lani, medtem ko so planirano ekonomičnost dosegli oziroma presegli le TOZD v Lendavi, Čatežu in DO.

V nadaljevanju bomo pregledali, kakšna je bila delitev dohodka. V tem primeru bomo dohodek razdelili na 3 dele, in sicer: del za zakonske in samoupravne obveznosti, del za OD in SP, del za akumulacijo (poslovni in rezervni sklad).

Na podlagi podatkov iz tabele 4 lahko ugotovimo, da je dohodek v DO Elma v višini 141.290.000 din bil razdeljen približno tako da gre ca. 12,6 odst. za akumulacijo, 52 odst. za osebne dohodke in skupno porabo, ostalo pa za zakonske in samoupravne obveznosti. Iz teh podatkov lahko izračunamo tudi enega od glavnih pokazateljev uspešnosti poslovanja in sicer rentabilnost oziroma akumulativnost. To bomo izračunali tako, da bomo akumulacijo primerjali z dohodkom.

Ta v I. trimesečju 1983 za DO znaša 12,6 odst. kar pomeni, da smo na 100 din dohodka dosegli 12,6 din akumulacije. Če pa to primerjamo z obdobjem iz leta 1982, ko smo na 100 din dohodka dosegli 11,3 din akumulacije ter s planom za leto 1983 (11,3 din akumulacije na 100 din dohodka) lahko zaključimo, da je poslovanje v DO Elma bolj rentabilno — akumulativno (če na ta način merimo rentabilnost — akumulativnost) kot v obdobju 1982 in bolj kot smo planirali.

Glede na pokazatelje, ki smo jih obravnavali in glede na težave, ki smo jih navedli v začetku tega poročila, lahko zaključimo, da je bilo poslovanje DO Elma v I. četrtletju leta 1983 uspešno. Seveda je to le skraćeno poročilo o poslovanju, vendar smo o poslovanju veliko slišali že pri obravnavi periodičnega obračuna, zato menimo, da je to poročilo zadovoljivo.

Šerif Đogić

TABELA 3
RAZMERJE MED CELOTNIM PRIHODKOM IN PORABLJENIMI SREDSTVI

Zap. št.	Kazalec	DSSS din	PGA din	PTR din	POS din	PEM Lendava din	PEM Čatež din	DO Elma din
1.	Plan 1983	465,6	133,8	200,6	251,3	168,7	166,3	165,2
2.	Označitev v trimes. 1982	491,1	128,3	175,7	215,4	160,1	144,8	152,5
3.	Označitev v trimes. 1983	421,6	133,7	196,3	240,8	175,2	178,3	168,8
4.	Zap. št. 3 in zap. št. 2	85,8	104,2	111,7	117,8	109,4	123,1	110,7
5.	Zap. št. 3 in zap. št. 1	90,5	99,9	97,9	95,8	103,9	107,2	102,2

TABELA 4 v 000 din

Kazalec	DSSS	PGA	PTR	POS	PEM Lendava	PEM Čatež	DO ELMA
Dohodek	15.462	30.440	22.463	14.566	41.920	15.939	141.290
Del dohodka za zak. in sam. obvez.	2.437	14.402	6.623	4.966	13.555	7.893	49.876
Del dohodka za OD in SP	13.025	14.767	5.892	9.284	23.792	6.897	73.657
Del dohodka za akumulacijo	—	1.271	10.448	316	4.573	1.149	17.757

Devetega maja — pred osemtridesetimi leti — bodeča žica okoli mesta Ljubljane je bila odstranjena. Štiri leta težkih bojov in krvavih žrtev je bilo potrebnih, da je postala Ljubljana zopet svobodna.

Po osvoboditvi je na tem mestu, kjer je bila speljana bodeča žica, zgrajena pot »Po poteh okupirane Ljubljane«, simbol terorja nad prebivalci Ljubljane. Letošnji pohod je bil sedemindvajseti in množičnost, ki je standardna vsako leto, jasno kaže, da se pohoda z veseljem udeležujejo otroci, šolarji, delavci in upokojenici. Udeležba na pohodu je svojevrstno doživetje in vsakdo si po prehojeni poti, ko na cilju prejme značko, reče: »Drugo leto bom spet prišel.«

Tudi iz naše delovne organizacije se je ekipa mladincev udeležila pohoda. Že večkrat smo šli skupaj po poteh okupiranega mesta, in ne da bi se kaj spraševali, vemo, da bomo drugo leto zopet skupaj prehodili nekaj kilometrov. Prehodili smo šest kilometrov, ne da bi se zavedali kako hitro mineva čas v pesmi, pogovoru in šalih in po slabih dveh urah smo že bili na cilju.

Bilo nas je dvanajest, majhno število za našo delovno organizacijo, ker je ta dan bila delovna sobota, vendar upam, da se bo naslednje leto opogumil še kakšen posameznik. Ne bo mu žal!

Lidija Klopčič

Elmovci na pohodu Po poteh okupirane Ljubljane

Kronika samoupravljanja

V času od zadnje objave Kronike samoupravljanja (STIK, št. 2, 3/1983) je imel skupni delavski svet eno redno sejo ter eno sejo po telefonu, na kateri je potrdil nove dnevnice in kilometrine.

Svojo redno sejo, pod zaporedno številko 7, ki je bila 8. 4. 1983 je Skupni delavski svet posvetil predvsem poročilu o poslovanju delovne organizacije v letu 1982 in pa poročilu o izdelavi Samoupravnega sporazuma o skupnih osnovah in merilih pridobivanja, ugotavljanja in razporejanja dohodka in delitvi čistega dohodka.

Ugotovljeno je bilo, da bi bilo možno pričeti z javno razpravo o Samoupravnem sporazumu, katerega mimogrede vsi skupaj nestrpno čakamo, že v mesecu maju.

Nadalje je Skupni delavski svet tudi določil predlog Samoupravnega sporazuma o inventivni dejavnosti v DO »ELMA« in ga posredoval v sprejem na zbor delavcev po TOZD in DSSS in pa spremenil ter dopolnil 37. člen Pravilnika o osnovah za povračilo stroškov, ki so jih imeli delavci pri opravljanju del in nalog za TOZD oz. DSSS in to v skladu z uredbo o dopolnitvi uredbe o izdatkih za službena potovanja, ki se nanaša na službena potovanja v inozemstvo.

Ker se delovna organizacija v celoti ubada s pomanjkanjem deviznih sredstev in devizna bilanca ob sprejemanju letnih planov ni temeljila na realnih predpostavkah, je Skupni delavski svet sprejel naslednje sklepe:

SKLEP št. 9/7:

Tiste TOZD, ki ustvarijo več izvoza kot je prikazano v devizni bilanci, smejo koristiti višek deviznih sredstev za uvoz opreme (osnovnih sredstev), izjemoma pa lahko TOZD PEM Lendava uvozi stroj za tabletiranje iz okvira te devizne bilance takoj, ko bo ta uvoz možen zaradi predpisov.

SKLEP št. 10/7:

Devizni prilivi se sproti evidentirajo po TOZD glede na udeležbo v izvozu (na podlagi delitvenih kalkulacij).

SKLEP št. 11/7:

Tiste TOZD, ki z lastnim izvozom ne ustvarjajo dovolj deviz za svoje potrebe, bodo nadoknadile razliko med izvozno in priznano lastno ceno izvoženega izdelka. Izvozna cena se preračuna po tečaju, veljavnem za dan deviznega priliva in poveča za zvezno in republiško izvozno stimulacijo. Poračun se opravi polletno na podlagi razlike med povprečno doseženim dohodkom iz naslova izvoza in povprečno priznano lastno ceno.

SKLEP št. 12/7:

Dopolnjeni letni plani se posredujejo v javno razpravo do konca meseca aprila.

Poleg zgoraj navedenih sklepov je Skupni delavski svet še ugotovil ter imenoval Komite za splošno ljudsko obrambo in družbeno samozaščito delovne organizacije, evidencialni možnega člana komisije udeležencev za izvrševanje Samoupravnega sporazuma o skupnih osnovah in merilih razporejanja čistega dohodka in delitve sredstev za osebne dohodka in skupno porabo delavcev kovinske in elektroindustrije ter proizvodne obrti v SR Sloveniji ter določil osebno oče- no glavnemu direktorju.

Istočasno pa je želel podeliti tudi priznanje plaketo »ELMA« tistim delavcem, ki bi jim morala biti vročena že ob dnevu Elme, vendar jim zaradi določenih nejasnosti niso bila vročena, vendar pa vabljenih ni bilo na sejo, edini prisotni pa priznanja ni hotel sprejeti.

Delavci TOZD in DSSS so na svojih zborih v času od 23. do 25. 2. 1983 razpravljali o poslovanju v letu 1982 ter se odločili o dokončni delitvi čistega dohodka.

Na istih zborih so delavci TOZD in DSSS na območju Črnuč, razen TOZD POS, sprejeli Samoupravni sporazum o ustanovitvi Samoupravne interesne skupnosti za ceste ljubljanskih občin in Samoupravni sporazum o ustanovitvi Samoupravne interesne skupnosti za energetiko ljubljanskih občin ter k obema ustrezna Samoupravna sporazuma o oblikovanju Konference delegacij.

Nadalje so delavci vseh TOZD in DSSS na območju Črnuč sprejeli Samoupravni sporazum o usklajevanju letnih planov zaposlovanja v občini Ljubljana-Bežigrad v letu 1983 in Samoupravni sporazum o ustanovitvi Samoupravne interesne skupnosti za zaposlovanje Ljubljana-Bežigrad ter določili višino samopriskevka za prehrano.

Naslednji zbori delavcev so bili sklicani koncem meseca aprila predvsem zaradi razprave o periodičnem obračunu za I. kvartal leta 1983 in začasne delitve ustvarjenega čistega dohodka. Istočasno so delavci sprejeli še Samoupravni sporazum o inventivni dejavnosti ter si na novo določili delovni čas, razen v TOZD »Proizvodnja orodij in strojev«, ki so si tega določili že prej.

Zadnje dni v mesecu februarju so vsi delavski sveti TOZD in DSSS sprejeli zaključne račune za leto 1982, konec meseca aprila pa periodični obračun za I. kvartal leta 1983.

V mesecu januarju so delavski sveti odločili o povečanju osebnih dohodkov, v mesecu maju pa še o povečanju izhodiščnih postavk za 5 odst. in 1.000 din neto, razen v TOZD PEM Lendava, kjer so se odločili za 10 odst. in 500 din neto »draginjskega« dodatka.

V mesecu aprilu oziroma maju pa so delavski sveti odločili tudi o delitvi regresa za izrabo letnega dopusta za leto 1983.

Od pomembnejših sklepov, ki so jih delavski sveti po posameznih TOZD in DSSS sprejeli v tem času, lahko omenimo še nakup poštinskih prikolic za potrebe delavcev TOZD in DSSS na območju Čr-

nuč, delitev sredstev za reševanje stanovanjskih potreb delavcev ter prerazporeditev delavcev TOZD PEM Čatež v TOZD Kemija Impex in sodelovanje te TOZD z Elektroelementom iz Izlake kot ukrepoma za zaposlitev viška delavcev.

Vlado Berglez

Dan mladosti — 25. maj

25. maj — dan mladosti — praznik mladine Jugoslavije.

Ob dnevu mladosti se je na stadionu Jugoslovanske ljudske armade odvijala svečanost, ko je Miodrag Mrdah predal štafeto v roke predsedniku mladine ZSMJ Draganu Iliću.

Te svečanosti so se udeležili tudi mladi iz cele Jugoslavije in tudi iz Ljubljane je odpeljal posebni vlak, na katerem so bili mladi, ki naj bi se udeležili te slovesnosti. Med njimi smo bile tudi mladinke iz Elme: Nemec Milena, Kontak Anica in Klopčič Lidija. Na pot smo odšle v torek zvečer z vlakom in prišle v Beograd v zgodnjih jutranjih urah. Najprej smo šle na Dedinje, kjer smo si ogledale Titov grob in Muzej 25. maja. Nato smo imeli prosto popoldne za kosilo in ogled mesta Beograd v zasebni režiji.

Zvečer ob 20. uri se je začela prireditev, vendar je bil stadion nabito poln že dobro uro pred pričetkom.

Na prireditvi je nastopilo 7.000 mladih, ki so uprizorjali »Titov čas« kot se je imenovala letošnja prireditev. Najbolj srečen trenutek je bil, ko je Štafeta mladosti, ki je šla na pot iz Zadra in prehodila v rokah mladih 135.000 km, prišla v Beograd. Ob 21. uri je iz grba, ki so ga uprizorili vojaki in ob pesmi »Druže Tito mi ti se kune-mo«, ki je preplavila stadion Miodrag Mrdah ponesel štafeto na njen cilj v roke predsedniku ZSMJ. S tem je bil glavni del te prireditve končan in tudi mi smo morali oditi na vlak. Ta prireditev mi je ostala pred očmi in z besedami ne morem izraziti vseh občutkov, ki sem jih doživljala. Vesela sem, da sem to videla in doživela.

Lidija Klopčič

Tekmovanje v kegljanju

Maj je mesec bežigradske mladine in v tem času so tu razna športna tekmovanja. Tako je bilo 7. maja tekmovanje v kegljanju, ki se ga je udeležila tudi ekipa mladink iz Elme, in sicer: Nemec Milena, Kontak Ana in Klopčič Lidija. Prijavljenih je bilo 14 ekip, ki so tekmovali v zaporednih terminih. Naša ekipa je bila razporejena ob 8.30 v Družbenem domu na Staničevi ulici. Ekipno smo dosegle 4. mesto, Kontak Anica pa je dosegla 2. mesto med posameznicami.

Kljub temu, da se za tekmovanje nismo posebej pripravljale in smo se prijavile bolj zaradi udeležbe, smo dosegle dober rezultat in to nam bo v nadaljnjo spodbudo, da se bomo podobnih tekmovanj še udeležile.

Lidija Klopčič

Kovinarji so se pomerili

V prostorih šolskega kovinarskega centra v Lendavi sta občinski svet zveze sindikatov Lendava in občinski odbor proizvodnje in predelave kovin organizirala tekmovanje kovinarjev iz organizacij združenega dela iz lendavske občine. Tekmovanja so se udeležili predstavniki iz Gorenja — Varstroja, Ina — Nafta, Primata in Elme.

18 delavcev kovinarske stroke se je razporedilo na tekmovanje in sicer 6 kovinostrugarjev in 12 varilcev. V teoretičnem delu so tekmovalci odgovarjali na vprašanja iz vanstva pri delu, o sa-

moupravljanju in ne nazadnje o svojem poklicu, ki ga vsak dan pri svojem delu uporabljajo. V praktičnem delu pa so izdelali določen izdelek po načrtu, pri čemer se je ocenjevala kvaliteta izdelka in hitrost izdelave. Z zadovoljstvom lahko povemo, da je tekmovanje nadvse uspelo. Iz lendavske Elme se je tekmovanja udeležil strojni ključavničar IVAN GOVEDIČ. Ivan je v Elmi zaposlen štiri leta. Na tekmovanju pa je nastopil kot kovinostrugar in zasedel solidno 3. mesto, za kar je dobil priznanje in knjižno nagrado. Jože Žerdin

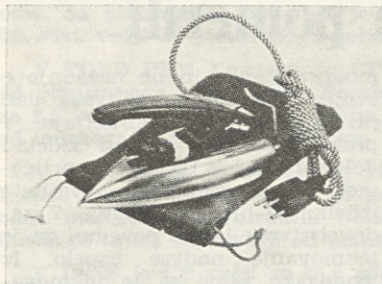
Iz kurilnice v Črnučah

Novosti s sejma domotehnika

Čeprav na letošnji deseti po vrsti Domotehniki ni bilo revolucionarnih novosti, smo vseeno mnenja, da določene nove rešitve gospodinjskih aparatov zaslužijo pozornost. Ta majhen kalejdoskop izdelkov povzemamo iz strokovne revije »DE«, št. 7/83.

KROMANA JEKLENA PLOŠČA

Le-ta je sicer značilna za profesionalne likalnice, vendar se je firma Jura Elektrogeräte Vertriebs — GmbH odločila, da jih vgrajuje v likalnice za gospodinjstva in s tem poveča udobje pri likanju. Vrhunski model omenjene firme (gre seveda za parni likalnik) ima še dodatno paro in sprej, kar omogoča hitro in učinkovito likanje trdovratnih gub, brez dodatnega napora. Aparat je predviden za uporabo vodovodske vode. Rezervoar za vodo je iz poliamida, ojačanega s steklenimi vlakni, zaradi česar je vsebina rezervoarja večja za 20 % pri istih zunanjih merah, večja pa je tudi odpornost na kemikalije, ki se normalno nahajajo v vo-

dovodski vodi. Razen že opisane vrhunskega modela ponuja firma standardne modele z aluminijasto ploščo. Za zaokrožitev proizvodnega programa izdelujejo zložljiv regulacijski likalnik, za potovanje in podobno, majhnih izmer, s praktičnim etuijem iz umetnega usnja.

LEPO ZLOŽEN V SISTEM-OMARI

je kuhinjski komplet »Max«. S tem aparatom lahko mešamo, mesimo, narezujemo, sekljamo in celo lupimo krompir. Kuhinjski komplet »Max« je sestavljen iz več samostojnih delov, tako da je predvidena možnost nakupa v etapah. Osnova kompleta je blok z motorjem in prilagodljivo sistem-stojalo, s pomočjo tega uporabljamo ostale dele sistema. Deljen pokrov za vlaganje dodatkov med obratovanjem mikserja kakor tudi označke merskih enot na posodah so podrobnosti, namenjene lažjemu delu. Razen dodatka za mikserje lahko uporabljamo tudi dodatek za sekljanje

in paličko za hitro miksanje. Proizvajalec: Philips GmbH, 2000 Hamburg.

MAJHNE IZMERE

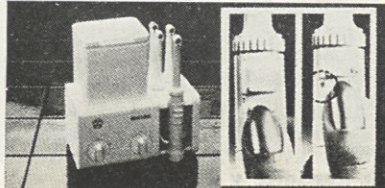
so značilnost novega sesalca iz znane serije »Allround«. Kos je prahu, umazaniji in celo vodi. Zaradi kompaktnosti je uporaben v večjem stanovanju, delavnici in okrog hiše. Poseduje 800 V moči, 19-litrsko posodo za smeti (izdelano iz umetnih snovi), lahko ga premikamo na 5 kolesih in ima ustrezen pribor. (Rowenta — Werke).

Z ENIM ALI VEČKRATNIM VODNIM CURKOM

dela električna prha za nego ust firme »dent-a-med«, smiselno dopolnilo k električnim zobnim ščetkam. Z enojnim vodnim curkom dosežemo odstranitev oblog iz prostora med zobmi, takoj nato — ali po želji kadarkoli — pa s finimi, v hitrem zaporedju ponavljajočimi se večkratnimi curki izvedemo masažo dlesni. Masaža dlesni pa je najbolj učinkovit način za njihovo utrjevanje.

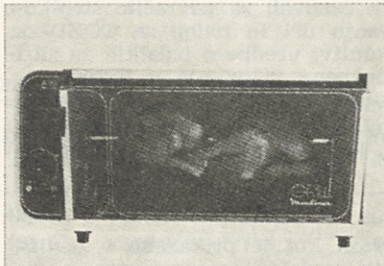
Prha za nego ust seveda ne more nadomestiti zobne ščetke, vendar nam oba pripomočka skupaj lahko veliko pomagata v prizadevanjih, da čim dalje ohranimo zdrave zobe.

DODATNI TEK ZA KONČNO PEČENJE

je na razpolago pri novem Email-Grilu s samočiščenjem, iz serije A 65. Torej, uro nastavimo recimo na 85 minut. Po tem času se grelec izklopi, motor pa funkcioni naprej in meso, ki ga pečemo na ražnju, obrača še pet minut. S tem dosežemo racionalnejšo izrabo električne energije, ker dokončno zapečemo meso s toploto, ki je akumulirana v stenah in drugih delih grila in tako prihranimo električno energijo za zadnjih 5 minut pečenja.

Ceprav učinkuje kot kompakten, ima aparat vseeno precejšnjo kapaciteto: z njim lahko hkrati pečemo dve piški. Proizvajalec: Moulinex GmbH.

NAMESTO BUDILKE — VONJ PO KAVI

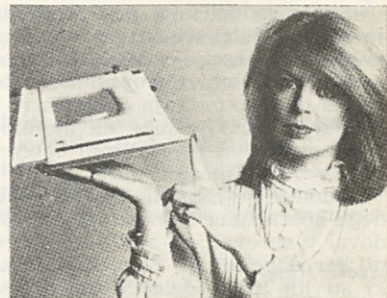
Sliši se prijetno, dosegljivo pa je z avtomatom za kavo »Emide«, ki ima vgrajeno digitalno uro, s katero lahko natančno in poljubno programiramo vklop avtomata. Zaprta oblika Variot-filter sistema zagotavlja ohranitev arome, pri zelo dobrem izkoristku mlete kave. Kot posebnosti tega avtomata lahko štejemo še optični vodomer, ploščo, ki ohranja toploto, prostor za spravljanje priključne vrvice. Z avtomatom lahko hkrati pripravimo do 10 skodelic kave.

UDOBJE PRI UPORABI

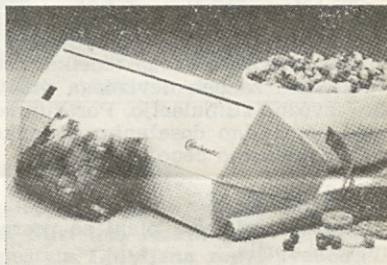
je osnovna značilnost novega programa parnih likalnikov »vario 2000« firme Braun AG. Sprejaj v ročaju, v delovnem območju palca, se nahajajo komande za vlaženje perila. Količina pare se lahko spreminja enostavno s koleščkom za regulacijo, po želji imamo na razpolago še dodatno paro (parni sunek) in dodatno vlaženje neposredno s sprejem. Likalnik ima ploščo z 71 šobami za paro. Sprejaj ima ploščo poudarjeno konico za lažje likanje težje dostopnih mest (žepi in podobno). V likalnik je vgrajena dodatna toplotna varovalka, ki preprečuje pregrevanje likalnika v primeru okvare termostata. Zraven likalnika sodi kozarec za nalivanje vode v rezervoar kot tudi kontrolni trak

za merjenje trdote vode. Do 17 stopinj trdote (po nemški skali) lahko uporabljamo navadno vodo za parno likanje. Aparati iz opisane serije tehtajo ca. 1200 g in tako sodijo med lažje parne likalnice. Posamezni modeli iste serije imajo praktično stojalo, katerega lahko pritrdimo tudi na steno.

SMISELNA PONOVIJEV

»Bauknecht« ima še naprej v svojem proizvodnem programu paleto malih električnih aparatov za gospodinjstva. Eden od njih je tudi novi varilnik folij, ki hkrati z varjenjem sesa zrak iz vrečke in tako zagotavlja boljše zaščito zamrznjene hrane in obenem več prostora v zmrzovalniku. Čeprav so podobni aparati nekaterih drugih proizvajalcev že znani našim bralcem, smo Bauknechtov aparat aumenili zaradi popolnejšega pregleda ponudbe na področju, katerega tudi mi pokrivamo z našimi izdelki.

POSEBEJ ELEGANTEN IN LAHEK

je novi komplet za nego las firme »Rowenta-Werke«. Kljub majhnim dimenzijam ima 1000 W moči in dvostopenjsko stikalo, s katerim ga lahko prilagodimo namenu uporabe. Šoba za sušenje, glavnik ali krtača se na aparat enostavno nataknejo in zavarujejo z zaskočko. Enako enostavno je tudi snemanje z aparata. Priključna vrstica je na aparat pritrdjena vrtljivo, tako da pri uporabi ne more priti do nezaželenega izvijanja in mečkanja le-te. Aparat ima vgrajeno zaščito proti pregrevanju in ustreza VDE predpisom.

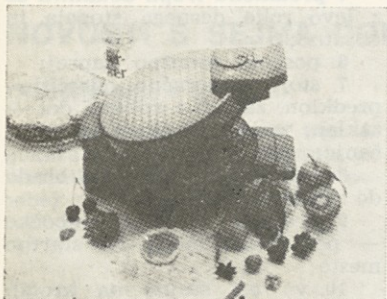
SPECIALNI RAZDELILEC ZA KOPALNICE IN KUHINJE

Specialni razdelilec ima 6 vtičnic v enem ohišju. Vodnike priključnih aparatov uvedemo v ohišje skozi ustrezne odprtine na spodnji strani ohišja in ko zapremo pokrov, so vtičnice nevidne. Na gornjo stran ohišja, katera tvori dokaj veliko polico, lahko postavimo enega ali več malih električnih aparatov ali kaj podobnega. Razdelilec je namenjen predvsem večjim družinam. Kot eno od možnosti, proizvajalec Al-libert GmbH predlaga, da se ga pritrdi na steno v kopalnici, zraven zrcala. Tudi v kuhinji nam je s smotno izbiro mesta za postavitev lahko v pomoč.

NOVI VAFEL AVTOMAT

ponuja možnost, da iz istega testa pečemo mehke in hrustave vafle. Za to skrbi vgrajena elektronika, katero krmilimo oziroma nastavljamo stopnjo opečenosti s pregledno razporejenimi komandami na prednji strani ročaja. Ročaji so toplotno izolirani, plošče za pečenje so aluminijaste in prevlečene s teflonom. Proizvajalec: Petra electric.

FEN IN LIKALNIK OBENEM

Domislica firme Braun je vzročno povezana z značilnostjo našega časa: masovna potovanja na počitnice. V prtljagi ponavadi ne manjka sušilec za lase. Če je že tako, dodajmo mu še en dodatek, specialno konstruiran za ta tip sušilca — in že imamo likalnik, ki popolnoma zadošča za potrebe na počitnicah. Zraven sodi še praktična posodica za vlaženje perila. Aparat se priključuje na 220 ali 110 V prek vgrajenega preklopnika. Komplet, ki se prodaja pod imenom »travelcombi« PGI 1200 ima 1200 vatov moči in tehta samo 405 gramov. Kot potrditev že znane nemške poslovitosti še to: aparat bo pravočasno v prodaji, tako da bo zajet potovalni val, ki se začne julija.

ZA ČISTEJŠI IN BOLJŠI ZRAK

Skrbi mali električni prečiščevalci, s katerim lahko iz zraka odstranimo dim, vonjave, prah, pelod in podobne onesnaževalce. »Srce« aparata je filter, ki je nabit s statično elektriko. Drug filter skrbi za odstranjevanje vonjav. Kapaciteta prečiščevanja aparata zadošča za prostore do 20 kv. metrov. Eden od modelov ima vgrajen filter, ki nam odišavi prečiščen zrak z vonjem limone. Pri trajnem pogonu je treba filter zamenjati na dva meseca. Poraba električne energije je minimalna, ravno tako šum pri delovanju. Proizvajalec: Philips GmbH.

SESALEC ZA PRAH, KI VARČUJE Z VREČKAMI

Kot pri večini sodobnih sesalcev za prah, se tudi pri tem sesalcu priključni kabel avtomatsko navija v notranjosti ohišja. Posebnost tega modela pa je mehanizem, ki blago potrese papirno vrečko vsakič, ko priključni kabel potegnemo ven ali noter. Na ta način se prah v notranjosti vrečke enakomerno porazdeli, stene vrečke omogočajo lažji pretok zraka in moč čiščenja ostaja nezmanjšana vse dokler se vrečka popolnoma ne napolni. Vsebina vrečke je maks. 5 litrov. Luksuzni model ima 4-stopenjsko stikalo

(400/600/800/1000 W). Predviden je tudi priključek za loščilno ščetko, katera se prodaja kot poseben pribor. Proizvajalec: Hitachi.

KALORIFER Z VGRAJENIM FILTROM ZA ZRAK

Novi kalorifer 116 TL ima vgrajen filter za zrak, ki čisti iz zraka delce prahu, pelod, saje in vonjave. Menjava filtra je zelo enostavna. Tudi, ko je ogrevanje izklopljeno, ventilator dela naprej in čisti zrak, medtem pa občutljivi termostat reagira na nihanje temperature zraka in po potrebi vklaplja ogrevanje. Aparat je serijsko opremljen z dvema kontrolnima lučkama, ki kažeta, v kateri funkciji aparat trenutno dela, termostatom, termično varovalko in ročajem za prenašanje z navijanjem priključne vrvice. Proizvajalec: Fakir — Werk.

S 5 MODELI

je predstavil »Moulinex« svoj novi program parnih likalnikov »Variojet«. Vsi modeli so serijsko opremljeni z brezstopenjsko regulacijo količine pare in imajo termično varovalko, ki preprečuje pregrevanje likalnika v primeru okvare termostata. Rezervoar za vodo je prosojen, v pokončni legi se razvijanje pare ustavi. Likalniki so namenjeni za uporabo vode iz vodovodnega omrežja (do 17 stopinj trdote po nemški skali). Regulacija temperature je možna s pomočjo običajnega termostata priključna vrstica je zaščitena z gibljivim tulcem. Vrhunski model ima sprej in dodatno paro.

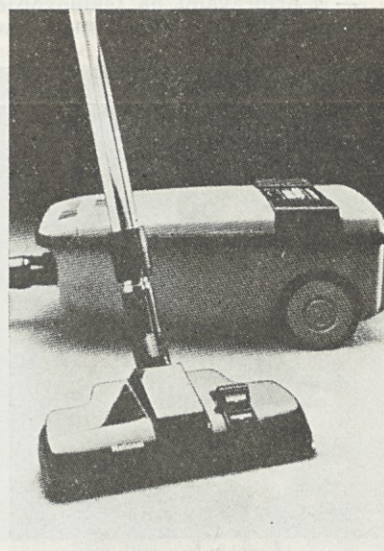
ZA ČIST IN SVEŽ ZRAK

skrbi Jura — Sanamatic. Aparat dela na principu izhlapevanja, ki se je uveljavil kot gospodarna in funkcionalno ugodna možnost za vlaženje zraka v prostorih. Glede varnosti aparat stoji v zelo varni, ker ne proizvaja pare in ga brez skrbi pustimo tudi na doseg otrok. Sanamatic vlaži zrak in ga tudi prečiščuje. Za to skrbi poseben filter, ki delcem prahu ne dovoli, da se vrnejo ponovno v zrak. Proizvajalec ponuja na izbiro več aparatov različnih velikosti in zmogljivosti.

NOVI DIZAJN

je ena od značilnosti vrhunskega modela sesalca za prah firme National. Neposredno na ročaju se nahaja elektronski regulator moči sesanja. Upravljanje je enostavno in lahko — z enim prstom spreminjamo moč zvezno od minimuma do maksimuma. Veliki, s svetlečimi diodami (LED) razsvetljeni simboli nam olajšujejo kontrolo. Kompletan pribor se da spraviti v sam sesalec, priključna vrstica se navija avtomatično. Teleskopska cev omogoča nastavitve optimalne telesne drže za posameznega uporabnika. Doseg sesalca je 9,8 m. Predviden je tudi priključek za loščilno ščetko. Teža aparata je 7,6 kg.

DVAKRAT ZAŠITO DRŽI BOLJE

Ta znani nemški rek lahko uporabimo za varilnik folij Vacupack 2, firme Krups. Aparat ima tri varilne žičke. Ena od teh, vidna, je ločilna, drugi dve, pokriti, pa varilni v pravem pomenu besede. Z njihovim delovanjem dobimo dvojni zvar — »zvar-dvojček« na eni strani vrečke in potem na drugi strani in tako je vsebina vrečke zanesljivo zaščitena.

Še nekaj podatkov o omenjenem aparatu:

Vgrajena vakuum črpalka v sekundi posesa odvečni zrak iz vrečke: čas varjenja izbira uporabnik, enkrat nastavljen ostaja stalen do konca dela, ali dokler ga spet ne spremenimo. Z aparatom lahko varimo različne vrste folij. Različne čase varjenja lahko nastavljamo ustrezno vrsti folije, ki jo varimo.

V 60 odst. gospodinjstev v ZR Nemčiji imajo zmrzovalno omaro.

(Nadaljevanje na 7. strani)

Občinsko tekmovanje enot CZ za PMP

Na podlagi programa dela Občinskega štaba za civilno zaščito Ljubljana-Bežigrad, je bilo 21. maja 1983 trinajsto občinsko tekmovanje enot CZ za prvo medicinsko pomoč.

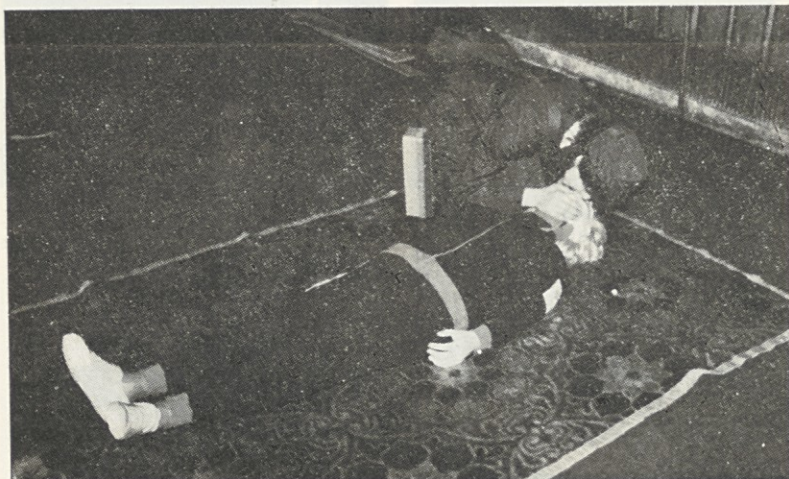
Tekmovanje je potekalo v prostorih Gospodarskega razstavišča, hala B. Med 41 ekipami, ki so se udeležile tekmovanja je ekipa iz »ELME« osvojila 14. mesto.

Ekipa, ki se je udeležila tekmovanja

Namen tekmovanja ekip CZ PMP je:

- spodbuditi pri članih ekip težnjo po čim boljšem znanju in obvladanju veščin iz prve pomoči;
- s kvalitetnim osvajanjem znanja iz prve pomoči krepiti obrambno moč naše skupnosti;
- s pripravami na tekmovanje in z udeležbo na njih obnavljati teoretično in praktično znanje članov ekip in s tem vzdrževati njihovo

Prva pomoč je del družbene in zdravstvene samozaščite v vojni

Priprave na tekmovanja in udeležba na tekmovanjih pomaga članom ekip vzdrževati trajno usposobljenost za nudenje prve pomoči.

Oskrba ponesrečenca

vo trajno usposobljenost za nudenje prve pomoči in razvijati pri članih ekip izurjenost za usklajeno delo v okviru ekipe pri prvi pomoči ob najrazličnejših poškodbah;

— med predavatelji prve pomoči spodbujati težnjo po čim boljšem izvajanju prve pomoči, ob upoštevanju sodobnih metod in sodobnih dosežkov v prvi pomoči;

— razvijati med prebivalstvom in pripadniki CZ v organizacijah združenega dela zanimanje za prvo pomoč ter dejavnosti RK in CZ v celoti.

Potreba po prvi pomoči se pojavlja v vsakdanjem življenju, ko na kraju nesreče ne moremo dobiti pravočasne pomoči zdravstvenih delavcev. Taki primeri so pogosti, če pomislimo na nesreče v cestnem prometu, pri delu, v gospodinjstvu, pri igri, v športu in drugih življenjskih situacijah. Prva pomoč je del družbene in zdravstvene samozaščite v vojni, pa naj jo nudi ekipa Civilne zaščite ali pa jo nudimo neorganizirano kot samopomoč ali vzajemno pomoč. Zato naj bo skrb vsakogar med nami, da se seznanijo oziroma naučijo nuditi prvo pomoč za pravilno ustavitev hude krvavitve, umetno dihanje, masažo srca, gasiti začetne požare, reševati iz ruševin, učinkovito ravnati ob potresu in tako pomagati sebi in drugim.

Tončka Burkeljca

Rekreacija na trimski stezi

V pomladnih mesecih je ena najbolj pogostih in primernih oblik rekreacije za vsakega prav vadba na trimskih stezah.

Vadba na trimskih stezah je sestavljena iz hoje in teka po valovitem terenu, iz telovadnih vaj in raznih gibalnih nalog na preprostem telovadnem orodju. Gre za povezavo gibalnih prvin plinstva, atletike in gimnastike.

Dejavnost na trimski stezi lahko razdelimo na tri dele:

1. ogrevanje
2. glavni del in
3. umirjevalni del.

Za ogrevanje zadostuje, če opravimo pot od doma ali od parkirnega prostora do trimske steze nekoliko hitreje. Tudi začetne telovadne vaje na trimski stezi delamo predvsem za povečanje gibljivosti in zaradi ogrevanja. Pri tem je pomembno, da ne zadržujemo sape, ter pazimo na ritmično dihanje.

Glavni in najtežji del rekreacije na trimski stezi je vadba na telovadnem orodju in z orodjem. V poštev pridejo naslednje vaje: visenje na rokah, dvigovanje na drugo, sonožno preskakovanje hloda, dvigovanje telesa iz ležečega položaja, dvigovanje bremen itd. ...

Če se v tem delu za hip ustavimo in si izmerimo frekvenco srčnega utripa, ugotovimo, da znaša le-ta okrog 150 v minuti, kar je znamenje, da treniramo dovolj intenzivno. Zdaj se je treba postopno umiriti, zato že de-

lamo lažje gimnastične vaje (odročiti in odnožiti), kar uskladimo s poglavljenim ritmičnim dihanjem.

Primer gimnastičnih vaj in gibalnih nalog na posameznih postajah trimske steze:

1. bočno kroženje z rokami naprej in nazaj;
2. predklon trupa, z rokami do tal — zaklon in vzročiti;
3. zamah z rokami dol in zib skozi globok počep — vzravhati se in predročiti;
4. stoja razkoračno, vzročiti — odklanjati se v levo in desno;
5. stoja razkoračno, odročiti — v predklonu trupa dotakniti se z levo roko desnega stopala in obratno;
6. poskoki sonožno naprej;
7. stoja razkoračno, odročiti — predklon, zamah z rokami dol — zaklon, zamah z rokami v odročanje;
8. zgiba (pritegniti se z brado do višine droga);
9. preskok v obliki odbočke — pod oviro nazaj na startno mesto;
10. v vezi stojno na krogih kroženje z boki;
11. iz ležanja na hrbtu v predklon, dotakniti se z dlanmi stopal;
12. stopiti na panj, iztegniti noge — sestopiti;
13. stoja razkoračno — sukati trup levo in desno z bremenom;
14. preskoki čez hlood (enonožno in sonožno) od začetka do konca hloda;
15. iz preže naskok v oporo na iztegnjenih rokah;
16. počepi z bremenom na plečih;
17. sklece (roke pokrčiti in iztegniti);
18. odročiti in odnožiti levo — priročiti in prinožiti (pri ponovitvi odnožiti — desno);
19. zamahovanje z bremenom v predklonu levo in desno;
20. hoja vzdolž hloda (balansiranje).

Janka Petrovič

Kadrovske spremembe v aprilu in maju

SKLENILI DELOVNO RAZMERJE

V DELOVNI SKUPNOSTI SKUPNIH SLUŽB

- Hočevar Boris —
nastopil 1. 4. 1983
- Sedušak Jana —
nastopila 4. 4. 1983
- Kragolnik Boris —
nastopil 11. 4. 1983
- Minev Zofi —
nastopila 11. 4. 1983
- Trojer Melita —
nastopila 5. 5. 1983
- Milanović Gordana —
nastopila 12. 5. 1983
- Brenčič Bojan —
nastopil 16. 5. 1983

V TOZD PROIZVODNJA GOSPODINJSKIH APARATOV

- Bahtič Dursum —
nastopil 1. 4. 1983
- Simeunović Srečko —
nastopil 1. 4. 1983
- Trgič Bečir —
nastopil 30. 5. 1983

V TOZD PROIZVODNJA TRANSFORMATORJEV

- Dautović Fatima —
nastopila 5. 4. 1983

V TOZD PROIZVODNJA ORODIJ IN STROJEV

- Mikloška Andrija —
nastopil 7. 4. 1983
- Topič Drago —
nastopil 16. 4. 1983
- Detelj Daniel —
nastopil 18. 4. 1983
- Sikac Miroslav —
nastopil 29. 4. 1983

PREKINILI DELOVNO RAZMERJE

V DELOVNI SKUPNOSTI SKUPNIH SLUŽB

- Pirnat Leopold —
sporazumno 8. 4. 1983
- Šubarič Zlatan —
samovoljno 23. 3. 1983
- Hartman Bojana —
sporazumno 22. 5. 1983

V TOZD PROIZVODNJA GOSPODINJSKIH APARATOV

- Nišič Radovan —
v JLA 6. 4. 1983
- Starin Majda —
upokojena 4. 5. 1983
- Vukomanović Zoran —
samovoljno 30. 3. 1983
- Furjan Majda —
samovoljno 25. 11. 1982

V TOZD PROIZVODNJA TRANSFORMATORJEV

- Filipović Stoja —
sporazumno 7. 5. 1983

V TOZD PROIZVODNJA ORODIJ IN STROJEV

- Logar Sašo —
v JLA 5. 4. 1983
- Štefko Mijo —
v JLA 4. 4. 1983
- Nađ Dragutin —
v JLA 4. 4. 1983
- Kraljič Franjo —
sporazumno 15. 4. 1983
- Filipović Josip —
sporazumno 4. 5. 1983
- Detelj Tomislav —
sporazumno 31. 5. 1983

V TOZD PROIZVODNJA ELEKTROMATERIALA ČATEŽ

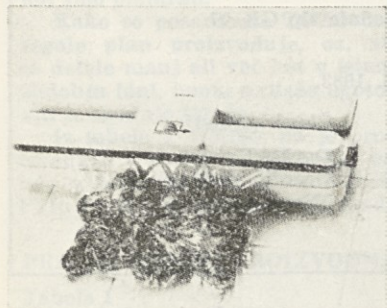
- Hribljan Anica —
samovoljno 5. 4. 1983
- Klemenčič Ciril —
samovoljno 21. 5. 1983

Vlasta Zupančič

NOVOSTI S SEJMA DOMOTEHNIKA

(Nadaljevanje s 5. strani)

ro ali skrinjo. Raziskave trga so pokazale, da je povpraševanje po varilnikih vedno prisotno, še posebej pa v času vlaganja.

JAJCA PO IZBIRI

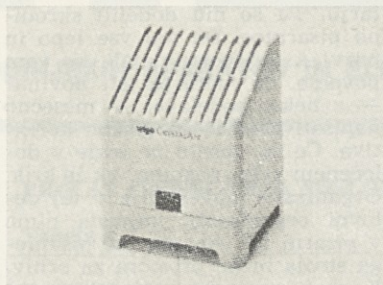
Mehka, srednje mehka ali trda nam pripravi kuhalnik jajc, firme Emide. Ko je kuhanje končano, aparat vzdržuje jajca še naprej topla, ne da bi se kuhanje nadaljevalo. Na preglednem komandnem pultu se nahaja stikalo za izbiro funkcij, zraven pa je še merilna posoda za vodo skupaj s konico za luknjanje jajc. Ko so jajca kuhana, se uporabniku oglasi brenčać.

»Crystal air« ČISTI IZ ZRAKA

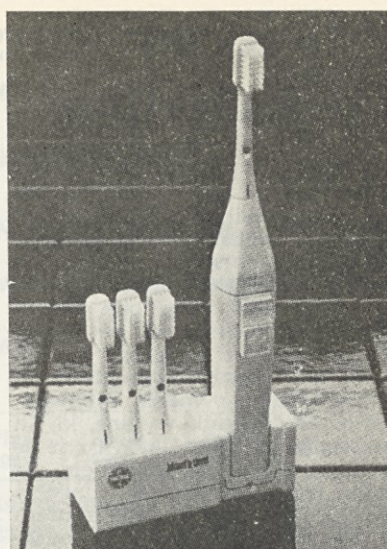
prah, pelod, dim, kuhinjske in druge vonjave. Lahko ga uporabljamo v stanovanjskih prostorih — dnevne sobe, spalnice, otroške sobe, kuhinje, kopalnice, pa tudi

v pisarnah in podobnih prostorih. Ohišje aparata je iz kvalitetne plastike. Priključna vrstica dolžine dva metra ima Euro vtič. Kot glavni funkcionalni del je uporabljen tristopenjski filter.

ELEKTRIČNA ZOBNA ŠČETKA

Na novo razvita v firmi »Blend-a-med-Forschung« ima dve delovni hitrosti za čiščenje zob. Akumulatorski aparat razpolaga z medicinsko priporočenimi zobnimi ščetkami in je namenjen, po podatkih proizvajalca, za zaščito pred kariesom, kakor tudi pred paradentozo. Čiščenje zobnih oblog je zelo učinkovito pri hitrosti 2500 nihajev v minuti, z zelo enostavnim pose-

gom zmanjšamo hitrost na 1700 nihajev v minuti, kar je predvsem namenjeno masaži dlesni.

Pripomniti je treba, da je najbolj učinkovito čiščenje zob, ko se krtača premika od dlesni proti zobni kroni, in to se najlaže doseže ravno z električno zobno ščetko.

Tomislav Djokić

Izdeluje makrameje in zidne okraske

Nekateri delavci lendavske ELME se v prostem času ukvarjajo z različnimi hobiji, pri čemer najdejo zadovoljstvo. Tak je tudi JANEZ GAZDAG, doma je iz Kamovec, po poklicu je elektrotehnik, sedaj pa opravlja delo in naloge planer-terminec za oddelka nekovine Njegov hobi, če lahko tako rečemo, je po svoje zanimiv. Izdeluje makrameje in razne zidne okraske. S hobijem se ukvarja že več kot tri leta, in v delo je zaljubljen. Blago za makrameje in zidne okraske kupujem sam, učil pa sem se iz različnih knjig in revij, rade volje pove. Makramejev je izdelal že več kot 100, okrasnih izdelkov pa 8. S svojimi izdelki se je doslej predstavil ob letošnjem dnevu žena v lendavski ELMA. Svoje izdelke pa tudi prodaja, in pri tem lahko povemo, da okrasni niso nič. Lepo se vključujejo, zlasti v moderno stanovanje. In prav je tako, da prihajajo v naša stanovanja tapiserije, gobelini, makrameji in razni okraski.

Jože Žerdin

Janez Gazdag s svojimi izdelki

ZAHVALA

Ob boleči izgubi moje drage mame, se iskreno zahvaljujem sodelavcem za podarjeno cvetje in spremstvo na njeni zadnji poti.

Jože Bufolin

ZAHVALA

Ob smrti moje drage tete, se iskreno zahvaljujem sodelavcem iz Črnuč za izrečeno sožalje, podarjeno cvetje ter spremstvo na njeni zadnji poti.

Malči Dornik

Ali je novinarstvo zapostavljeno?

Člani CK ZKJ so na šesti seji govorili in besednjali besede, oziroma analizirali razmere, ki vladajo v sredstvih javnega obveščanja, pa najsi gre za tisk, radio in televizijo. Izrečenih je bilo na gore besed, ki so bile usmerjene v to, s čimer naj se ukvarja novinar, pa najsi gre za novinarja v časnikarskih hišah ali tovarniškega novinarja, predvsem pa so se dotaknili vsebine, ki jih ti časnikarji objavljajo. To je le delček razprav na najvišjem nivoju jugoslovanskih komunistov. Ali je novinarstvo zapostavljeno, bomo ilustrirali s komentarčkom o eni od večjih organizacij združenega dela v pokrajini ob Muri, kjer se je tovarniški novinar znašel v čudnem položaju. Tako so časnikarja iz sorazmerno velikega, pa tudi zračnega prostora »porinili« malone k vra-

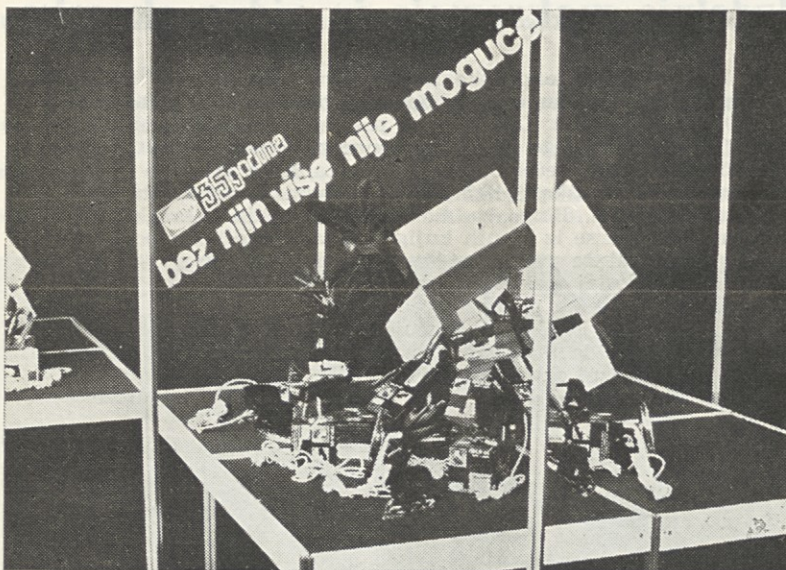
tarju. Tu so mu dodelili skromno pisarnico. Do tod vse lepa in prav! A kaj boste dejali, ko vam povemo, da mora ta isti novinar — z nekaj sodelavci — mesečno napisati gradivo za glasilo kolektiva. Če pa glasilo ne izide v določenem roku, nastane vik in krik. Organizator obveščanja v tej delovni organizaciji kajpada nima v pisarni ne telefona, ne pisalnega stroja in ne prostora za arhiv. K sreči premore vsaj fotoaparat — lasten seveda.

To so dejstva, ki jih ni moč spodbijati, glede na odprtost in zaprtost informacij pa lahko le ugibamo. Podobno sliko bi lahko prikazali tudi v naši delovni organizaciji.

Zavedati se moramo, da je poklic novinarja oziroma dopisnika težko in tudi neahvalno delo.

Jože Žerdin

S pomladanskega zagrebškega velesejma

Rešitev prvomajske nagradne križanke

nagradna križanka

DEL	AVSK	IPRAZN	IK	1000
PROSLAV	LJANJE	IN		
LIADA	DA	PILA		
TM	SAKO	BRLOG		
RTIČ	RVR	RO		
KOALA	ATILA	DREN		
ROGOV	LC	AKANT	JEZUIT	
YROCE	OI	COLA	SIR	KJER
IN	AS	PT	IVAN	ACO
MAESTRO	UJEDA	SA	LIV	R
AMETIST	NACIST	SVEDI		
JE	IJA	AMI	N	R
NATANČNO	ST	SG		
OTVE	MAORI	OTO		
M	Y	Ž	SETEV	
AKI	CRVENA	EPI		
JORGOVAN	KRAN	SEJA		
ALEGORIJA	ĐANAŠ	SILA	V	
DED	ETA	NJ	ELEN	KAI
KEE	K	ARIJE	SIL	LOS
TNR	ML	MINE	ATLANTIDA	
NOTA	IEIA	D	KRA	VIR
ERAR	KRONA	VION	SMES	EN
L	ABU	TKALKE	K	LEČA
STABILI	ZACIJA	K	GRAM	TLAK
OKRENITEV	TA	V	L	CARA
NO	CESAR	K	KAREN	IN
BORBA	ZAPRAV	ICE		
STAR	KA	AA	TOZ	POB
L	MA	R	V	YETO
DEMONSTRACIJA				
STR	AK	AMPER	A	SKALE

ZAPISNIK

z zrebanja prvomajske nagradne križanke

Do določenega roka, to je 5. 5. 1983 do 14. ure je prispelo 51 rešitev križank. Iz pravih rešitev so bile izrebane naslednje nagrade:

1. nagrada — opekač kruha TO-11
Tončka Glažar — upokojenka
2. nagrada — likalnik tip 900
Marija Jalušič — DSSS
3. nagrada — kozmetično ogledalo tip GK-01
Cilka Rakar — DSSS

Nagrade so bile vročene 17. 5. 1983.

Člani komisije:

Darko Vehovec
Branko Žnidaršič
Miro Glažar

DOPIŠUJTE V SVOJE
GLASILO STIK

STIK

Glasilo izdaja delovna organizacija ELMA — tovarna gospodinjstkih aparatov in elektromateriala Ljubljana-Črnuče n. sol. o. Ureja ga uredniški odbor, izhaja enkrat mesečno. Odgovorni urednik Janez Štupica. — Telefon: 343-297. Rokopisov ne vračamo — Oproščeno prometnega davka po pristojnem sklepu 421-1/72 — Tisk: Tiskarna Ljubljana v Ljubljani